

Komentář

Zahraníční obchod se zbožím podle Klasifikace produkce v 1. pololetí 2010

Zahraníční obchod zaznamenal v 1. pololetí 2010 (po meziročním poklesu v 1. pololetí 2009 o více jak jednu pětinu) opětovně růst. Výsledkem zvýšení vývozu i dovozu proti 1. pololetí 2009 byl meziročně vyšší obrát zahraničního obchodu o 15,4 % (310,6 mld. Kč). Saldo zahraničního obchodu skončilo v 1. pololetí 2010 nejvyšším pololetním přebytkem (83,2 mld. Kč) od 1. pololetí 2005, odkdy zahraniční obchod vykazuje nepřetržitě kladná salda.

Na vývoj zahraničního obchodu podle Klasifikace produkce CZ-CPA měl podstatný vliv vývoz a dovoz výrobků zpracovatelského průmyslu¹. V 1. pololetí 2010 v porovnání s 1. pololetím 2009 vývoz výrobků zpracovatelského průmyslu vzrostl o 15,5 % (151,1 mld. Kč) a jejich dovoz se zvýšil o 15,0 % (129,3 mld. Kč). Postavení výrobků zpracovatelského průmyslu na celkovém vývozu posílilo z 93,1 % v 1. pololetí 2009 na 93,5 % v 1. pololetí 2010 a na celkovém dovozu ve stejném období kleslo z 88,8 % na 88,1 %. V důsledku posílení Kč k EUR i k USD zaznamenal vývoz i dovoz výrobků zpracovatelského průmyslu vyjádřený v těchto měnách výraznější meziroční zvýšení oproti zvýšení v korunách. V přepočtu na EUR vzrostl vývoz o 21,8 % a dovoz o 21,3 % a v přepočtu na USD byl vyšší vývoz o 20,9 % a dovoz o 20,3 %.

Ve vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu si v 1. pololetí 2010 nejsilnější pozici (20,7 % proti 19,1 % v 1. pololetí 2009) udržela motorová vozidla, přívěsy a návěsy, jejichž vývoz meziročně vzrostl o 24,9 % (46,5 mld. Kč). K dalším položkám s výrazným podílem na vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu patřily počítače, elektronické a optické přístroje (16,2 %), stroje a zařízení j. n. (12,1%), elektrická zařízení (9,0 %), kovodělné výrobky (6,0 %), pryžové a plastové výrobky (5,2 %) a chemikálie a chemické výrobky (5,0 %). U všech uvedených položek byl ve srovnání s 1. pololetím 2009 zaznamenán přírůstek vývozu, který byl největší u počítačů, elektronických a optických přístrojů (o 20,6 mld. Kč) a elektrických zařízení (o 19,8 mld. Kč).

V dovozu výrobků zpracovatelského průmyslu byly nejsilněji zastoupeny (20,5 % proti 18,9 % v 1. pololetí 2009) počítače, elektronické a optické přístroje, u nichž byl zaznamenán meziroční nárůst dovozu o 40,2 mld. Kč. K dalším položkám s významnějším podílem na dovozu výrobků zpracovatelského průmyslu se dále řadila motorová vozidla, přívěsy a návěsy (11,2 %), stroje a zařízení j.n. (9,0 %), základní kovy (8,6 %) a chemikálie a chemické výrobky (8,1 %). Nejvýraznější meziroční vzestup dovozu byl zřejmý u základních kovů (o 20,7 mld. Kč), motorových vozidel, přívěsů a návěsů (o 17,8 mld. Kč), chemikálií a chemických výrobků (o 16,3 mld. Kč) a elektrických zařízení (o 14,6 mld. Kč). Kromě výrobků zpracovatelského průmyslu měly z ostatních položek CZ-CPA v celkovém dovozu důležitý podíl (7,0 %) ropa a zemní plyn (CZ-CPA 06).

Kladné saldo zahraničního obchodu s výrobky zpracovatelského průmyslu dosáhlo 137,9 mld. Kč a bylo meziročně o 21,9 mld. Kč vyšší. Největší přebytek (122,5 mld. Kč proti 93,9 mld. Kč v 1. pololetí 2009) zaznamenal zahraniční obchod s motorovými vozidly, přívěsy a návěsy. Kladné saldo dále meziročně vzrostlo u obchodu se stroji a zařízeními o 8,0 mld. Kč, s elektrickým zařízením o 5,2 mld. Kč, s pryžovými a plastovými výrobky o 2,8 mld. Kč a s kovodělnými výrobky o 0,7 mld. Kč. Největší schodek obchodu s meziročním navýšením o 10,7 mld. Kč zaznamenaly základní kovy, dále pak chemikálie a chemické výrobky, základní farmaceutické výrobky a farmaceutické přípravky, počítače, elektronické a optické přístroje a potravinářské výrobky. Z položek mimo výrobků zpracovatelského průmyslu vysoký schodek (73,1 mld. Kč proti 56,7 mld. Kč v 1. pololetí 2009) byl zřejmý u zahraničního obchodu s ropou a zemním plynem.

Největší část zahraničního obchodu s výrobky zpracovatelského průmyslu se v 1. pololetí 2010 stejně jako v 1. pololetí 2009 uskutečnila se státy EU. Z celkového vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu připadlo v 1. pololetí 2010 na jejich vývoz do států EU 83,7 % (84,2 % v 1. pololetí 2009) a z celkového dovozu těchto výrobků představoval jejich dovoz ze států EU 69,0 % (70,4 % v 1. pololetí 2009). Vývoz i dovoz výrobků zpracovatelského průmyslu v relaci ke státům EU byl meziročně vyšší o 14,8 % a 12,7 %. Na vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu do států EU se nejvýznamněji podílela motorová vozidla, přívěsy a návěsy (21,3 %), počítače, elektronické a optické přístroje (16,5 %), stroje a zařízení j. n. (11,3 %) a elektrická zařízení (8,8 %); v dovozu ze států EU byla nejvíce zastoupena motorová vozidla, přívěsy a návěsy (14,1 %), základní kovy (10,4 %), počítače, elektronické a optické přístroje (9,5 %), chemikálie a chemické výrobky (9,5 %) a stroje a zařízení (9,5 %). Bilance zahraničního obchodu s výrobky zpracovatelského průmyslu ve vztahu ke státům EU měla příznivý vliv na kladné saldo celkové bilance zahraničního obchodu. V 1. pololetí 2010 skončila přebytkem 261,0 mld. Kč proti 216,5 mld. Kč ve stejném období 2009.

Ostatní teritoriální uskupení měla výrazně nižší podíl na zahraničním obchodu s výrobky zpracovatelského průmyslu. Např. rozvojové ekonomiky a evropské tranzitivní ekonomiky a SNS se podílely v 1. pololetí 2010 na celkovém vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu 4,4 % a 4,5 % a na celkovém dovozu těchto výrobků 8,1 % a 1,8 %. V dovozu z evropských tranzitivních ekonomik a SNS měla nejvýznamnější pozici s podílem 73,7 % na celkovém dovozu z těchto států ropa a zemní plyn (CZ-CPA 06). Bilance zahraničního obchodu s výrobky zpracovatelského průmyslu ve vztahu k rozvojovým ekonomikám skončila v 1. pololetí 2010 schodkem 30,6 mld. Kč proti 21,0 mld. Kč v 1. pololetí 2009 a k evropským tranzitivním ekonomikám a SNS zaznamenala přebytek 32,3 mld. Kč v porovnání s 31,9 mld. Kč v 1. pololetí 2009.

¹ (Sekce C-oddíly 10 až 33).